

katlanban. A városba legtrikább esetben vezetőik fehérbőrű ember. A nagytemplom körül ülnek a kopt fegyverkereskedők, akik csak aranypénz ellenében árussítják a régi és új kaliberű „portékájukat”. Ugyancsak itt ülésezik a rendőrbíróság, amely egész nap el van foglalva.

Tul a város falain nagy kávémezők, ahol a világ legzamatosabb kávéja terem. Közben „khat”-bokrok, amelynek gyümölcséből és leveleiből készítik a benszülöttek kedvelt bódítószert, amit gumiszzerűen vagy tejbe hígítva élveznek. Banánpalmák között kukoricatáblák és a „dúrah”-növény. Hatalmas tevecsordák legelnek erre-felé, tanulékony állatok, soha más növényt nem tépnek, mint a fák ágait és leveleit. A „harrarik” asszonyai reggeltől napestig dolgoznak a földeken, amelyeknek hozadékát — veteményt, gyümölcsöt, kávé és khatlevelet nagy kosarakban a fejükön visznek be a városba.

Nem messzire innen pompáznak Mohamedally csodás kertjei.

Ki ez az ember? Mohamedally egy hindu, akinek gazdagsága közmondásos Abessziniában. Az ő tulajdona a néhány gőzös, amely lebonyolítja a személy- és teherforgalmat Dzsbuti, Aden és Massaua között. Övé a néhány áruház Addis Abebában és Abessziniá legfőbb városának bazárját is a magának mondhatja. Most — mint a legtöbb hindu — eltávozott embereivel Abessziniából, amelynek kereskedelme nem utolsó sorban emiatt is télenesre van kárhóztatva. Mohamedally nagyon szerette Harrart és gyönyörű vidékét. A város közelében hindu stílusban palotát építtetett egy olyan park közepén, ami párját ritkítja az egész világon.

Most üres a palota, kapui és ajtóit le vannak lakatolva, csak az óráházban tartózkodnak a benszülött személyzet asszonyai és gyermekei. A férfiak hadba vonultak. A csodakert mangófaín, narancsbokraín, citromfáin, banánpalmáin vagonszámra rothadnak a gyümölcsök, a szökőkutakat elfelejtették lezárni. Egyedül ez az, amit életet jelent az elhagyatott paradicsomi kertben.

Itt ülök a hangulatos csónokban.

Néhány filléért beengedtek a kertbe; fekete gyermekek narancsot hoznak és hámozás közben az abesszin föld kincseire gondolok. A primitív, jólelkű abesszin nép nem tudja kiaknázni a kincseket, amelyeket ez az áldott ország önként nyújt feléje. Nem tudja, mert nem adtak módot rá, hogy függetlenül megeselekedhesse. Ugyanakkor, amikor a világ más részeiben az emberek egymást hajszolják és a falatot szedik ki egymás szájából, mert nincs meg a talpalatnyi földjük, amit megművelhetnének.

Felhívás

Ezennel felhívjuk mindazon szülőket, akik gyermekeiket igazi zsidó szellemben óhajtják nevelni, hogy minél előbb az eddig mintaszerűen működő Besz Jakob leánynevelő iskolába beiratni sziveskedjenek.

Beiratások 1935 november 5-ig bezárólag a Chevra Kadisa irodában Str. Londrei 9 esz-közülhetők.

A clujai Besz Jakob bizottság

ב"ה
אויף אנפראגען פאן מעהרערע בחורים פאר שטאנדיגע וויר הינדורף דאס לימודים פאן קונפטיגע ווינטער: ש"פ מס' ב"ב י"ד הל' טריפות, ש"ע או"ה הל' ק"ש שיעור עין כוונות, אדמו"ר הרב הגה"צ אבד"ה שליט"א ווירד פאר- לעיען — דא מענא ווירד אויך וויר בעפאהר געפיהרט.

Tudja-e Ön?

hogy kárpitóztó butorok tartóssága a felhasznált anyagok minőségétől függ?

Ezért követelje kárpitóztótól a mi anyagainkat.

Ezért vásárolja nálunk a butorszövetet

BOSKOVICS TESTVÉREK

Cluj, Str. Regina Maria No. 15.
Tg-Mures, P. Regele Ferdinand 42.
Brasov, Str. Hirscher 20.

Levették napirendről a „nagy eseményt”, amelyről hetekig polemizált a sajtó

Hogyan kényszerítette ki dr. Banu a cuzistáktól való kizáratását. Titulescu nem veszi komolyan a hazai nációk Berlinnel való kacérkodását

Bucuresti, október 24. A nagy eseményt, amelyről az egész ország sajtója napokon keresztül polemizált, levették a napirendről, ami azonban nem zárja ki, hogy rövidesen ismét beszéljenek róla.

„Nagy jelentőségű esemény fog rövidesen bekövetkezni, amelynek jelentős befolyása és következménye lesz a politikai életre”... írták a lapok nap-nap után, úgy, hogy a végén már: mindenki hitt a nagy eseményben, anélkül, hogy bárk is tudta volna, tulajdonképpen miről is van szó?

A szalonokban, kávéházakban, éttermekben, sörözőkben, az uccán, a villamosokon, emberől-emberig más és más verziót nyert az „esemény”.

— Igaz-e, hogy Iorga Argetoianuval ismét megbízást kapnak kormányalakításra?

— Igaz-e, hogy Vaida Badacsinba megy felajánlani Maniunak a „Frontul Românesc” elnökségét?

— Igaz-e, hogy a nagy esemény a cenzura és az ostromállapot megszüntetését jelentik?

— Hogy Petriche Luput audienciára hívták Sinajába?

— Vagy pedig, hogy valami nagy házasságot jelentene a nagy esemény?

Napról-napra egyre fantasztikusabb hírek keltek szárnyra. S az emberek csodálkoztak rajta, hogy a cenzura ezáltal szabadjára engedte a dolgokat. Mig Tatarescu királyi audienciája után nyilatkozatot adott a sajtónak, hogy „semmilyen nagyfontosságú esemény nem fog bekövetkezni...”

Ujságitrói körökben csodálkozva beszéltek arról a cáfolatról s a Capsaban méltatlanul kiadott föl az egyik reggel megjelenő lap szerkesztője:

— Miért nem cáfolt ezelőtt tíz nappal?!

— Hogyan cáfolhatott volna — vette védelmébe a miniszterelnököt Totu, a Vitorul munkatársa — honnan tudhatta ő, hogy a hír nem felel meg a valóságnak? Hiszen alig akkor értesült róla, hogy az „esemény” nem fog bekövetkezni, amikor kiadta a cáfolatot.

Dr. Banu, a nemzeti agrár párt jelöltjei szervezetének a vezetője nem volt elragadtatva, amikor vezére Goga, Cuzával fusionált. Arra gondolt, hogy levonja a konzekvenciákat és lemond. Igen ám, csak hogy Banu képviselő s pártból való kilépése mandátumának elvesztését vonta maga után, a választási törvény értelmében dr. Banu azt akarta, hogy a kecske is jóllakjék s a káposzta is megmaradjon. Nem maradt más hátra, mint kizártni magát. Azt azonban nem tehetette, hogy Gogához beállítva, megkérje: „Kérlek, tedd meg az a szívessege, hogy zárj ki a pártból”. Gogának sem konvenciál összes képviselőinek az elvesztése, hogy a végén a parlamentben csupa cuzisták között üljön majd.

Banunak nem maradt más hátra, mint elmenni Călăraşiba, választókerületébe, ahol választói előtt egy népgyűlés keretében köntörfalazás nélkül kimondotta: „Nem azonosíthatom magam azzal cuzista politikával, amelyet Goga most magáévá tett, annál is inkább, mert úgy látom, hogy a külpolitikában is szerencsétlen utra tévedt.”

Amikor Goga tudomást szerzett a jelöltjei néptribun beszédéről, rendkívül elkéseredett, de nem gondolt a kizáratására. Ezzel szemben az öreg Cuză követelte az azonnali kizáratást s aláíratta Gogával az erre vonatkozó kommunikét.

Banu dr. boldogan írta meg Gogának a levelet, amelyben megköszönte a kizáratását. Amikor a Corsóban összehívott Jan-culescuval, Goga másik adjutánsával, ez szomorúan gratulált neki.

— Magának könnyű, maga megszabadult — s elgondolkodott.

Szegény Janculescu, rendes, komoly s még hozzá elég fiatal politikus, akit Goga bevitt a cuzistákhoz; úgy érzi magát, mint... Janculescu egyébként elhatározta, hogy még a parlament megnyitása előtt beszélni fog választói előtt.

Néhány hét leforgása alatt a lapok többször beszámoltak arról, hogy Titulescu az országba érkezik. Sőt egyesek szerint már meg is érkezett s Sinajában audiencián jelent meg.

Az igazság az, hogy ebben a pillanatban Titulescu Genfben aratja a sikereket. Titu-

lescu közönséges belpolitikai manővereknek minősíti egyes jobboldali csoportok Berlinnel való kacérkodását.

Ahhoz, hogy válaszolhasson a franciáknak azokra a jelenségekre vonatkozólag, amelyek a román politikában a francia s orosz szövetséggel szemben megnyilvánultak, Titu-

Negyvenegy kisebbségi tanárt helyezett rendelkezési állományba a miniszter

B. listára kerültek, akik nem jelentek meg a legutóbbi nyelvvizsgán

Cluj, október 24. Bucuresti jelentés alapján közöltük, hogy a közoktatásügyi miniszter közölte, hogy a legutolsó nyelvvizsgán meg nem jelent, vagy elbukott állami tanárokat rendelkezési állományba helyezik, ami azt jelenti, hogy a nyugdíjigényüket sem érvényesíthetik. A határozatot — mint Bucurestiből jelentik — tegnap aláírta Anghelescu közoktatásügyi miniszter.

Összesen 41 állami iskolában tanító tanárt bocsátottak el a tantestület kötelezőből. Ezek közül tizenhárom oradeai illetve salontai. A rendelkezési állományba helyezett tanerők névsora a következő:

Fehérolaj (vaselinolaj)
hordótételekben alkalmi vételből kifolyólag rendkívül olcsó árban
Ullmann József és Fia
Oradea. Telefon 677.

lesucnak nem kellett hazajönnie Genfből. Legyintett a kezével.

S nem tartotta fontosnak George Bratianu interpellációját sem, amelyben ez a román-orosz kapcsolatokra tett észlelést. A külügyminiszter telefonon adta meg a választát.

A külügyminiszterhez közelálló személyiség kijelentése szerint még a parlament megnyitása előtt olyan események fognak bekövetkezni a nemzetközi politikában, amelyek tőkéletesen Titulescu politikáját fogják igazolni. (—del.)

KIFÉNYESEDETT, zsiros ruhákat specialisan tisztít
CZINK vegyészeti gyára

Ujabb háborus bonyodalom Távolkeleten

Súlyos konfliktus Mandzsúria és Mongólia között. Kielezödtek a szovjet-japán ellentétek. Véres harcok Indiában az angolok és benszülöttek között

Tokió, október 24. Távolkeleten újabb háborus bonyodalom fenyeget az orosz befolyás alatt álló Mongólia és a japán védnökség alatt álló Mandzsú-Kuo között. A gyakori határincidensek, valamint a Mongólia felől folyó kommunista izgatás ellensúlyozására mandzsú részről azt követelik Mongóliától, hogy Mandzsúria három megfigyelő-telepet állíthasson fel mongol területen. Ezzel szemben a mongolok csak egy megfigyelőállomás felállításába hajlandók belemenni. Mandzsú részről azaz fenyegetőznek, hogy amennyiben kivánságuk nem talál meghallgatásra, úgy a fegyver eszközehez nyulnak Mongóliával szemben. A helyzet igen feszült és a veszedelem tulajdonképpen abban rejlik, hogy a szovjet aligha nyugszik abba bele, hogy Japán befolyását Mandzsúriáról Mongóliára és Észak-Kínára is kiterjessze. Ezzel szemben a japán terjeszkedési vágy legközelebbi állomásai ebbe a két irányba mutatnak.

A japán hadügyminiszter egyébként a sajtó képviselői előtt a következő kijelentést tette:

— Erélyes intézkedéseket foganatosítunk, ha külső Mongólia szovjetbefolyásra fenyegetné Mandzsúriát, vagy pedig Észak-Kínát. Ezeket a területeket tartani fogjuk és megvédelmezzük minden támadás ellen. Nem engedjük magunkat befolyásolni akkor sem, ha a szovjet háborúval fenyegetne bennünket. Bár meg vagyunk győződve arról, hogy Mandzsúria és Mongólia közötti konfliktus esetén a szovjet nem lépne közbe, mégis előfordulhat, hogy határsérelmek miatt komoly összeütközésre kerül a sor.

Indiában a legutóbbi napokban újabb véres harcok folytak az akabi törzshöz tartozó harcosok és az angol katonaság között. Egy kapitány és két hadnagy vezetésével haladtak előre az angol katonák a lázadók területén és az elővéd két szakaszából állott. A többi egységek autókra követték az elővédet. Az akabi-harcosoknak sikerült az elővéd figyelmét kikerülni és az autók elleni támadás váratlanul érte az angol katonákat. Az akabik gépfegyverekkel gyilkos golyózáport intéztek a gépkocsikban lévő angol katonákra, akik közül nagyon sokan haltak meg, amikor az autóból ki akartak szállni.

Az autókban levő gépfegyverek és könnyű hegyi ágyúk végül is megfutamtották a támadókat, addigra azonban az angol csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek.

— Egyre nagyobb méreteket ölt Clujon a skarlátjárvány. A fővárosi orvosi hivatal kimutatása szerint Clujon egyre nagyobb méreteket ölt a skarlát járvány. Az egészségügyi hatóságok minden intézkedése ellenére is egyre terjed a járvány, különösen az alsóbbfokú iskolás gyermekek között. Az orvosi hivatal éppen ezért megkezdte az illető iskolákban a skarlátellenes oltások alkalmazását. Eddig 13 ember halt meg skarlátban az utóbbi néhány napon. Vlad városi főorvos véleménye szerint a középiskolák bezárására csak abban az esetben kerül sor, ha néhány nap leforgása alatt még nagyobb méreteket fog öltetni a járvány.

Hogyan...
Ed...
Decembe

Versó, október 24. előtt a világ... Edmund Bau... aki egy leng... együttes tag... Felsőszilézia... ta nézőközö... verte. A D... megcáfolta e... hazugságnak... részről továb... írókat felkér... hogy közvetl... földön terjes... A Zsidó T... ja alapos ku... hogy a hivat... tése félreve... ugyanis az... ténylegesen... sulyosan he... azután beleh... ban nem Ra... városában tó... dott ki nyom... német hivat... tek minden... hogy semmi...

Edmund B... következőkép... Szeptembe... 50 ezer főny... kzés volt eg... pat között... tották a trib... gvel csapatb... ben, egyetlen... Amikor a mé... ta a sporttel... Egyesek kiab... furakodtak z... gébe.

A stadion... megtámad... véresre ve... tak közöt... ner is, akik... mesztüelek

A „Bresla... zölte, hogy... lincsezték, m... lom ellenére... indokolás az... ugyanis nem... telepen kívül... Még miala... azon számár... Baumgartner... zölték, az uc... titkos állam... összes példái... nem foglalják... Az a har... nert Ratibor... tő vissza, h... is szeptembe... ramon volt... ezt azonban... ták, mert a... kellett utaz... Baumgart... volt. Apja a... met hadsere...

Berlin, ok... való beirat... vendéktől az... talokból szá... melyek kima... mazását a... Mindazon es... növendékeke... terre be aka... hogy azonna...

Hogyan ölték meg a nácik Edmund Baumgartnert

December 31-ig minden árja cégnek el kell bocsátania összes zsidó alkalmazottait

A Vatikán és a németországi antiszemitizmus

Verső, október 24. Néhány héttel ezelőtt a világsajtót bejárta az a hír, hogy Edmund Baumgartner zsidó futballistát, aki egy lengyel felsősziléziai labdarúgó együttes tagjaként Ratiborban (Német-Felsőszilézia) játszott, a nemzeti szocialista nézőközönség megtámadta és holtra verte. A Deutsche Nach-Richten-Büro megcáfolta ezt a hírt és azt közönséges hazugságnak minősítette. Német hivatalos részről tovább mentek és a külföldi újságírókat felkérték, utazzanak Ratiborba, hogy közvetlenül győződjenek meg a külföldön terjesztett hír hamis voltáról.

A Zsidó Távirati Iroda varsói tudósítója alapos kutatás után megállapította, hogy a hivatalos német sajtóiroda jelentése félrevezetés akar lenni. Az igazság ugyanis az, hogy Edmund Baumgartnert ténylegesen megtámadták a nácik és oly súlyosan helybenhagyták, hogy röviddel azután belehalt sérüléseibe. Az eset azonban nem Ratiborban, hanem Szilézia fővárosában történt. Hogy a dolog nem tudott ki nyomban, ennek az az oka, hogy német hivatalos részről sürgősen megtek minden intézkedést annak érdekében, hogy semmisen kerüljön nyilvánosságra.

Hogyan gyilkolták meg Edmund Baumgartnert

Edmund Baumgartner meggyilkolása a következőképpen történt:

Szeptember 15-én a breslauer stadionban 50 ezer főnyi közönség előtt futballmérkőzés volt egy lengyel és egy német csapat között. Zsidóknak szigorúan megtiltották a tribünön való megjelenést. A lengyel csapatban csak egy, mint a németben, egyetlen zsidó játékos sem szerepelt. Amikor a mérkőzés végén a tömeg elhagyta a sporttelepet, zavargásokra került sor. Egyesek kiabálni kezdtek, hogy mégis befarokodtak zsidók a nézőközönség tömegébe.

A stadion közelében lévő utcákon megtámadták a zsidó járókelőket és vérsre verték őket. A megtámadottak között volt Edmund Baumgartner is, akinek sérülései oly súlyosak voltak, hogy röviddel azután kiszervekedett.

A „Breslauer Nachrichten“ másnap közölte, hogy Edmund Baumgartnert meggyilkolták, mert a zsidókra vonatkozó tilalom ellenére megjelent a tribünön. Ez az indoklás azonban hamis. Baumgartnert ugyanis nem stadionban, hanem a sporttelepen kívül támadták és ölték meg.

Még mialatt a Breslauer Nachrichten azon számának első példányait, amelyek Baumgartner meggyilkolásának hírért közölték, az utcán árusították, közbelépett a titkos államrendőrség és elkobozta a lap összes példányait. A többi lapszámok már nem foglalkoztak az esettel.

Az a hamis jelentés, hogy Baumgartnert Ratiborban ölték meg, arra vezethető vissza, hogy ugyanazon a napon, vagyis szeptember 15-én Ratiborban is programon volt egy lengyel-német mérkőzés, ezt azonban az utolsó pillanatban lemondták, mert a ratibori csapatnak Breslauba kellett utaznia.

Baumgartner breslauer zsidó polgár fia volt. Apja a világháborúban esett el a német hadsereg szolgálatában.

Minden árja cég elbocsátja zsidó alkalmazottait

Berlin, október 24. A német iskolákba való beiratkozásnál minden beiratkozó nővéndéktől az anyakönyvi és egyházi hivatalokból származó okmányokat követelnek, amelyek kimutatják a beiratkozó árja származását a nagyszülőikig visszamenőleg. Mindazon egyetemi hallgatókat és iskolánövendékeket, akik a következő szemeszterre be akarnak iratkozni, felszólították, hogy azonnal szerezzék be ezen irataikat,

mert különben nem fognak tudni beiratkozni.

A Frankfurter Zeitung jelentése szerint Németország összes árja cégei hivatalos átiratot kaptak, mely elrendeli, hogy 1935 december 31-ig legkésőbb el kell bocsátaniuk az összes zsidó alkalmazottakat. A brémei német munkafront sajtóirodája legutóbbi közleményében behatóan foglalkozik ezzel a rendelettel és hangsúlyozza, hogy a munkafront kötelességének fogja tartani annak ellenőrzését, hogy a jövőben egyetlen árja cég sem alkalmazhasson zsidó tisztviselőket és munkásokat.

„Mi zsidóellenes kormány vagyunk“

A berlini Sportpalast-ban dr. Göbbels beszédet tartott a napokban, melynek során a nürnbergi zsidótörvényekkel is foglalkozott. Az Angriff jelentése szerint Göbbels a rohamosztások tomboló lelkesedése közepette többek között a következőket mondta:

— A zsidó-kérdés nem egyesek, hanem olyan törvények útján fog megoldódni, amelyeket mi rendelünk el, mert mi zsidóellenes kormány vagyunk. Ez politikai szükséglet számunkra, amelyre senkinek

Százezer embert akar vasárnap Clujra felvonultatni a Goga-Cuza párt

A párt cluji vezetője kijelenti, hogy a tömegek rendről és fegyelemről fognak tanúságot tenni

Goga és Cuza professzor a cluji gyűlés főszónokai

Cluj, október 24. Mint már megírtuk, a Goga-Cuza párt vasárnap tartja erdélyi tartományi kongresszusát Clujon. A párt nagy előkészületeket tesz erre a kongresszusra, amelyet a chisineui és cernauti, valamint oravitai demonstrációk után a fuzionált gogisták és cuzisták negyedik nagyszámú megnyilatkozásának szánják. A fuzionált párt komolyan vindikálja magának a hatalmat és arra hivatkozik, hogy tömegek állanak a háta mögött. A párt sajtója szerint a chisineui gyűlésen 50 ezer résztvevő jelent meg, míg a cernauti demonstráción 150 ezerre volt tehető a résztvevők száma — a párt hivatalos lapja szerint. Beszarábia, Bukovina és a Bánát után most súlyt helyeznek arra, hogy Erdély fővárosában is minél nagyobb tömegeket vonulassanak föl. Eddigi gyűléseken súlyt helyeztek a rend és a nyugalom fenntartására, mert a gogista-cuzista párt a hatalom komoly aspiránsaként igyekszik megjelenni a közvélemény előtt.

A keresztény nemzetipárt Erdélyben

A cluji nagygyűlést a sporttelepen rendezik meg és annak előkészületeiről dr. Sebastian Bornemissa volt polgármester nyilatkozatot tett közzé a párt hivatalos lapjában, a Tara Noastraban. Bornemissa mindenekelőtt is elmondja, hogy a gogisták és cuzisták közötti fúzió Erdélyben minden zavaró momentum nélkül ment végbe. Clujon Catuncanu professzor, a cuzisták vezére, a fúzió proklamálása alkalmával emlékeztette a résztvevőket arra, hogy ugyanazon a platformon találkoznak össze ismét, amelyen állva néhány évvel ezelőtt a cluji községi választásokon harcoltak a „román blokk“ győzelméért. A szervezetben teljes az összhang és a két fuzionált párt vezetője egyöntetű lelkesedéssel dolgoznak a cluji gyűlés sikerén.

nem kell figyelmeztetnie bennünket. Ehhez azonban az elvtársak fegyelmességére van szükségünk. Nem járhat el mindenki úgy, ahogy éppen kedve tartja, mint ahogy a háborúban sem határozhatja el minden katona, hogy mikor és hol megy offenzívába.

A Vatikán és a németországi zsidóüldözések

Párizs, október 24. A L'univers Israelite című francia-zsidó folyóirat kiadója: Raymond Raoul Lambert lapjában felhívást intéz Európa vezető rabbijaihoz, hogy forduljanak azzal a kéréssel a pápához, hogy velük együtt tiltakozzék a németországi zsidók és katolikusok üldöztetése ellen. Lambert közli, hogy erre vonatkozólag Londonban, Rómában és Párizsban már tárgyalások folytak.

Prága, október 24. Dr. Alfred Fuchs, a neves katolikus publicista és tudós, a Montag című lap munkatársának nyilatkozatot adott, válaszolva arra a kérdésre: milyen magatartást tanúsít a Vatikán a németországi antiszemitizmussal szemben? Válaszában többek között a következőket mondta:

— A „nemárják“ fogalma alatt zsidó felekezetű és keresztény zsidókat is értenek. Utóbbiak a konkordátum védelme alatt állanak. Epp a napokban tiltakoztak a német püspökök az iskolás gyermekeknek faji elosztása ellen, mert ennek az a következménye, hogy a vegyes házasságokból származó katolikus gyermekeknek zsidó iskolákba kell járniuk. A katolikus egyház elveti a fajelméletet, amit a hivatalos Németország tanít. Egyes kampóskeresztes könyvek, amelyek a zsidó-kérdésről szólnak, a tiltott könyvek indexén szerepelnek, hasonlóképpen Rosenberg könyvei is. Hogy a katolikus házasságjog

ha nem mossák helyesen:

Közönséges kemény, érdes vízzel nem lehet jó eredményt elérni. A fehérneműnek gyakori mosás dacára is meg kell tartania minőségét és finomságát. Ezt a célt legjobban úgy érjük el, ha a vizet „SODIL“-al puhítjuk. „SODIL“ az ideális por, amely minden vizet puhává teszi, a szappan hatását növeli, a ruhát tisztítja és teljesen klórmentes. A „SODIL“-al mosott ruha hófehér lesz, megtartja finomságát és könnyen vasalható. Minden gondos háznál elengedhetetlen a

SODIL

nem ismer faji akadályokat a természetes. Ami pedig a felekezeti zsidókat illeti, ezen a téren is sok esetben történt diplomáciai intervenció a katolikus egyház részéről, ezenkívül nyilvános tiltakozások is történtek az egyházfő aktív közreműködéséről.

rohamcsapatszerű szervezetének tagjai, a „lándzsások“ ugyancsak részt vesznek a vasárnapi gyűlésen. A Goga-Cuza párt kongresszusával nyomon követi a nemzeti parasztpártot az ország összes centrumaiban és mindenütt azt igyekszik dokumentálni, hogy népszerűségben a tömegekre gyakorolt vonzerejében nem marad el a nemzeti parasztpárt mögött. Mint a cernauti gyűlés bizonyította, a Goga-Cuza párt meglepő módon rendelkezik azokkal az eszközökkel, amelyek tömegeknek ilyen gyűlésekre való felvonultatását, külön vonatokat beállításával lehetővé teszi.

E tömegek előtt a párt vezetői azonkívül, hogy minden bajért a jövevényeket és a zsidókat teszik felelőssé, a közeli hatalomra kerülés lehetőségéről, sőt biztonságáról beszélnek. Goga vasárnap Cernautiban arról beszélt, hogy a román nemzet ma csak a temetők urának mondhatja magát ebben az országban, mert minden ami gazdagság, szerencse és jólét, az a jövevények kezében van. Cuza viszont kijelentette, hogy az egyetlen párt, melynek megfelelő programja van, amely tiszteli a nemzetet és nem fenyegetőzik a királlyal szemben, hogy neki adják a hatalmat, a keresztény nemzeti párt. A következő kormány a keresztény nemzeti párt kormánya lesz. Nemsokára megnyílik a parlament, ahol a pártnak husz képviselője van, akikhez mások is csatlakozni fognak, alkotmányos garanciát képezve a párt hatalomra kerülése számára.

Ellenségei megölték Newyork egyik leg-
hírhedtebb banditáját, Newyorkból jelentik:
Arthur Flegenheimert, az ismert gangsztert
ellenségei gépfegyvertűvel megölték. Flegen-
heimer lelkiismeretét számos gyilkosság ter-
helte. Ő volt az utolsó a prohibíció idejéből
viszamaradt nagystílű bandita.

Nagy pánik volt Newyorkban. Newyork-
ból jelentik: A nagyáruházak negyedében teg-
nap este nagy pánik keletkezett, mert az
összes lefolyócsatornák eldugultak és fül-
süketítő zaj mellett füst töltötte ki beütk. A
felhőkarcolókat litje megálltak, a villanygökök
kialudtak. Valószínűleg a vízvezetékben ke-
letkezett robbanás.

Három és félmillió kilogram robbanó-
anyagot szállított Amerika Európának 9 hó-
nap alatt. Washingtonból jelentik: A kül-
kereskedelmi hivatal szerint az amerikai hadi-
anyaggyárak Európába szóló szállítási a
folyó évben emelkedtek. 1935 szeptemberéig,
tehát 9 hónap alatt 3 és félmillió kilogram
robbanóanyagot exportáltak, szemben az előző
évben szállított 3 millió kilogrammal.

Goga és Cuza lesznek a gyűlés főszónokai

A párt hivatalos lapjának közlése sze-
rint a vasárnapi cluji gyűlésen résztvesz-
nek és felszólalnak Goga Octavian és A.
C. Cuza professzor is. Ugyancsak a párt
hivatalos lapjából vesszük, hogy a párt

SPORT

Vasárnap ismét teljes forduló játszanak a Nemzeti Bajnokságban

Clujon Romania—NAC, Timisoaran Kinizsi—Universitatea mérkőzés lesz. A KAC otthonában a Viktoriával méri össze erejét

Cluj, október 24. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság hovatovább mind érdekesebb küzdelmében vasárnap ismét teljes forduló kerül eldöntésre. A küzdelem kezdetén tapasztalt tapogatózás ezúttal elült, az egyesületek minden erejüket összeszedve igyekeznek a pontszerzésben, hogy minél jobb helyet biztosítsanak maguknak az őszi forduló ranglistáján. Minthogy pedig az őszi forduló befejezéséhez közeledik, érthető, hogy főleg a ranglista utolsó helyezettei igyekeznek, hogy magukat feltornázza elkerüljenek a veszélyes zónából. Amíg tehát az élen levők az elsőhelyért hadakoznak, míg a középcsapatok az előtűnik levő riválist igyekeznek maguk mögött hagyni, addig a kiesési zónában már komolyabb a küzdelem: itt a lét vagy nemlét kérdése forog kockán, ez pedig nagy tét.

A bajnoki táblázat sereghajtó szerepe ezidőszent a clujj románianak jutott, amely vasárnap Clujon a NAC-cal méri össze erejét. A clujj együttes ideai szereplése nem sok örömet hozott nagyszámu híveinek. A Romaniát az ideai szezonban balszerencse kísérte és ez az oka annak, hogy képességeivel arányban sehogyan sem álló helyen áll. Az együttes azonban Vogl II személyében komoly tudású edzőt kapott, akire hárul a szerep, hogy a Romania megrekedt hajóját a veszélyes helyről elvezesse. A Romania csapata az őszi szezonban nagyrészt idehaza játszik, ha tehát össze tudja magát szedni, tud magának annyi pontot szerezni, amennyi a feljebbjutáshoz szükséges.

Ennek a kísérletnek első álomása lesz a vasárnapi mérkőzés a NAC ellen. A NAC-ot azonban tartalékos volta dacára is nehéz legyőzni. Komo'y felkészültség, teljes odaadás és maximális teljesítményre van a clujj csaptnak szüksége, hogy a NAC-cal szemben megállja a helyét. Mert a mérkőzésnek tartalékjai dacára is az oradeai csapat a favoritja.

Az Universitatea Timisoaran szerepel, ahol a Kinizsivel méri össze erejét. Ennek a mérkőzésnek a tétje ugyancsak értékes. Ha a Kinizsi győz, elkerülhet az utolsóelőtti helyről, amelyet kis balszerencsével könnyen vehet vissza az Universitatea. A Nemzeti Bajnokságban a Kinizsi eddig még nem győzött az U ellen és a képességek figyelembevételével ez a szándéka ezúttal sem fog sikerülni.

A központi bíróbizottság egyébként már a bírók személyeit is kijelölte a vasárnapi mérkőzésekre. A kiküldött bírók közül egyedül a clujj Romania—NAC járákezesétőjének személye nem végleges, mert értesülésünk szerint a Romania a hivatalból kiküldött Oravetz nem fogadja el. A részletes vasárnapi nemzetibajnoki program és a játékvezetők névsora a következő:

A-liga. Bucurestiben szombaton: Juventus—Venus, Pálffy, Arad. Vasárnap: CFR—AMTE, dr Morar, Oradea.

Aradon Gloria—Unirea Tricolor, dr Ciurel Ilie, Cluj.

Clujon NAC—Romania, Oravetz, Arad. Oradean Ripensia—Crisana, B. Barsu, Bucuresti.

Timisoaran Universitatea—Kinizsi, Vuia főhadnagy.

B-liga. Bucurestiben Makkabi—Sp. Studentesc, T. Iliescu.

Brasovban ACFR—Prahova, Macian.

Lugojon Vulturii—Crai Iovan, Chicin.

Timisoaran TMTE—Jiul, Ucenic.

Brasovban IAR—NSE, Mielu.

Sibiuban HTV—Mures, dr Rusu, Cluj.

Simerian Stiela—CFR, Benca.

Oradean CFR—Tricolor Baia Mare, Güick, Oradea.

Clujon KAC—Viktoria Carei, Theil, Sig-hisoara.

Az A-ligában érdeklődésre tart számot az oradeai Crisana—Ripensia mérkőzés, valamint a bucaresti CFR—AMTE találkozó.

A B-ligában az érdeklődés a bucaresti derbi: Makkabi—Sportul Studentesc felé fordul, amely délután 3 órakor lesz a Makkabi pályán. Hasonlóképpen a clujj KAC és a carei Viktoria találkozó iránt. A carei csapat, amely a ligabajnokság megnyerése révén jutott a B-ligába, ezúttal először játszik Clujon.

Ujrajátsszák az Universitatea—CFR mérkőzést. A Nemzeti Bajnokság bizottsága tegnapi ülésén a Biroul Federalhoz tette át a bucaresti CFR-nek az Universitatea ellen beadott óvását, mely szerint a csapat Dinescu nevi játékosra nincs szabályszerűen

igazolva az egyetemi csapat részére. Dinescu ügyében egyébként már annak idején a Romania is óvott, óvását később azonban visszavonta. A Nemzeti Bajnokság bizottsága azonban egyesítette a két óvást és annak megállapítása végett tette át a Biroul Federalhoz, hogy Dinescu valóban le van igazolva a bucaresti Turda nevi sportegyesületnél is. Mert ebben az esetben a mérkőzés semmi és az a legjobb esetben újra kell játszani.

A Romania lett a Boholan-kupa nyertese. A clujj labdarugóalkerület legutóbbi ülésén foglalkoztak a Romania óvásával, amelyet az Universitatea—Romania Boholan-kupa döntőmérkőzés ügyében adott be. A mérkőzést, mint ismeretes, 1:0 arányban az U nyerte. Az alkerület vezetője az óvást indokoltan ta-

lálta és kupa győzteseként a Romaniát jelentette ki.

SPORTHUMOR

Az atléta kórházban fekszik, a nővér a lázát méri.

— 38.6! — közli az atlétával.

— Na és mennyi a világrekord?

Vakaki kávéházi asztalánál hagyja a kalapját, míg egy pillanatra kimegy. De cédulát tesz rá: „Vigyázat, ez egy nehézsúlyú boxoló kalapja!”

Mire visszajön, a kalapnak csak hűt helyét lel. De ott egy másik cédula: „Egy hosszútávúto vitte el!”

Capitol Mozgó

fővárosi műsora!

ANNY ONDRA

utólerhetetlen vigjátéka:

NAGY TAKARITÁS

A film előtt: A legújabb szenzáció! A rendes journalon kívül a PARAMOUNT speciális világhírődjője az ABESSZINIÁI eseményekről: Az olaszok betérése Etiópiába. — Abesszinián élet-halálharca Adua előtt. — A négy mozgósítja egész Abessziniát, stb.

KÖZGAZDASÁG

A romániai textilipar lehetőségei Palesztinában

Tel-Aviv. Az utóbbi évek a romániai textiliparban a folytonos fejlődés képét mutatják. Az autarkia törekvő berendezkedés a román ipar helyzetét megszilárdította, a meglévő gyárak kapacitásukat megkésztették és mellettük új gyárak alakultak. De vannak, akik a jövőbe is szokott tekinteni már most fel kell vetnie a kérdést: mikor következik be a túlprodukción?

Mert ez a probléma rövidesen kopogtatni fog a romániai textilipar ajtaján is. És a túlprodukción veszélye az, ahol a nehézségek kezdődnek: a kihiitezés a gyöngébb bonításu kereskedőknek, az árumínőség lerontása, a féktelen áverseny, stb.

Annak ellenére, hogy a romániai textilipar exportra már technikai okokból sem rendezhető, rövidesen mégis át kell tekinteni az ország határain és keresnie kell újabb elhelyezési lehetőségeket. És így kerül majd szőnyegre a palesztinai piac problémája.

Mielőtt a kérdés lényegére áttérnénk, három palesztinai adottságot kell ismertetnünk: a) Az új bevándorlók, mint fogyasztóréteg. b) A palesztinai ipar és a vámvédelem. c) A japán dumping.

Az első kérdéssel kapcsolatban néhány földrajzi adaton kívül, egy immár állandónak minősíthető bevándorlásra kell rámutatnunk. Palesztina ma a Keletnek valóságos Uj-Amerikája. A bevándorlás számára ugyan egyelőre csupán a Jordán innensz fele van szabad téve, amely mindössze 26 ezer négyzetkilométer és lakosságának száma az egymilliónál valamivel több. Ennek ellenére azonban ez a lakosság, melynek mintegy fele új-bevándorló, a textilcikknek fogyasztása szempontjából igen jelentős piacot jelent, annál is inkább, minthogy a munkabérek aránylag magasak és így a dolgozók vásárlóképesége is nagy. A többnyire Etiópiából jö-

vő bevándorlók, akik itt vásárolják be ruházódási- és lakásszükségeiket, hatványozottan többlet fogyasztanak, mint azelőtt.

A második kérdés megoldatlansága a most bontakozó palesztinai ipart érinti igen súlyosan. A nyersanyag behozatala teljesen vámentes, a gyapot, gyapju, műselyem- és selyemáru, tehát a készgyártmányok után az itt feltüntetett sorrendben 12—40 százalékos behozatali vámilleték fizetendő, az áru értéke után számítva, ami azonban semmi esetre sem jelent a külföldi ipar számára zárlatot. Jellemző, hogy a legtöbb cikknél az angol cégek sem részesülnek kedvezményben. Minthogy azonban új gyárak egymásután alakulnak és a palesztinai sajtó is mind erőteljesebben követeli, rövidesen számolni lehet a behozatali illetékek oly arányú felemelésével, ami már vámvédelmet jelent.

A harmadik kérdés a japán dumping problémája, amely az előző években dominált Palesztinában. Ez a dumping, különösen a selyem- és selyemmel szőtt pamutárak terén minden belföldi ipari alapítást csirájában fojtott meg. A palesztinai zsidó rétegek öntudatos megmozdulása következtében azonban a japán dumping igen sokat vesztett erejéből.

Lássuk most már a palesztinai textilipar jelenlegi helyzetét:

Szövet: Belföldi ipar ezen a téren nincsen. A szövetipar szezonja októberben kezdődik és júniusig tart. A divat teljes egészében az európaihoz alkalmazkodik. Az ide exportáló országok: Anglia, Csehszlovákia, Magyarország, stb. Az árak természetesen rendkívül változók: 15-től 115 piasterig.

Textil-selyem. Itt már a belföldi ipar is képviselve van. Említsük meg legelőször a Haifában most létesülő „Ata“-t, amely 125 szövőszékkel és közel 2000 gyapotfonó orsó-

val indul meg. A sima selyemáru terén a telavivi Delfiner Sille Jud 24 gépe jön számításba, mellette a rammatgani Sachs-szövőde, mely 60 szövőszékkel jelentősen nagyobb, de jelenleg nehézségekkel küzd. Kartonok, fehéráru, de még sima selyemáru szempontjából sem lehetne Románia itt versenyképes. Az exportáló országok: Anglia, Japán, Olaszország, Csehszlovákia, Lengyelország, Ausztria, Magyarország. Miután az árak rendkívül különbözők, csak a crepe de chin-t említjük meg, melynek ára 10—15 piaster. Nagy cikk a butorszövet, amit belföldön gyártani különösen kifizetődik, nemkülönben a puplin.

Kötött-szövőáru. Legelőször is említsük meg a Tel-Aviv mellett működő Lodzia (Schenker) gyárat, amely 250 munkást foglalkoztat és a szokásos kötöttáru cikkekben kívül női selyem-fehérművet (ezen cikkben a japán áru még most is dominál) zoknikat és hasonló cikkek gyárt. Kisebb kötöttáru-gyárak is egymásután alakulnak, sőt újabban Tel-Avivban A. Y. S. név alatt már szindikátusok is van. Az irányárak: gyapjupuplinter, 60—90, pamutpupliver 30—60 piaster, kötött selyem, amely itt nagy cikk, átlag 30 piaster.

Kisebb cikkek a kalapok, melyek ára 20—120 piaster, női selyemharisnya 7—20 piaster, a ryakkendő jelentéktelen cikk és itt konkurenciánáljak. Kalaptömböket is itt formálnak.

Megjegyezni kívánjuk, hogy fenti árak a detaileladási árakat jelentik.

Fentiekben úgy hisszük, nagyjában megvilágítottuk a helyzetet. Kellemesen érintene bennünket, ha Palesztinában a román textilipar is képviselve lenne. Természetesen azonban, hogy a kezdeményező lépést a romániai gyároknak kell megtennie, legalább annyiban, hogy a palesztinai piac és elhelyezési lehetőségek iránt közvetlen érdeklődést tanúsít.

Tekintetbe véve, hogy a palesztinai ipar az ország szük határain túl, Transzjordániában, Szíriában, Tripoliszban, Irakban stb. gyártmányai számára jó elhelyezési piacot tudott találni, minden jel arra mutat, hogy Palesztina — romániai relációiban is — nemcsak a tranzitkereskedelem számára kiválóan alkalmas gócpont, hanem külföldi iparvállalatok számára hálás terület — főleggyárak alapítására.

Nahum Hassade (Tel-Aviv)

A sertés kivitel emelkedett, a marhaexport csökkent

Bucuresti, október 24. Az állatkivitel az év harmadik negyedében csökkenést mutat.

A sertés kivitel Romániából a következő volt: Az év első negyedében Csehszlovákiába 6.9, Ausztriába 10.6, — a második évtizedben Csehszlovákiába 11.1, Ausztriába 14.3, — a harmadik évtizedben Csehszlovákiába 9.6, Ausztriába 18.1. A múlt év harmadik évtizedében Csehszlovákiába 9.6, Ausztriába 10.4 volt a kivitel. (Ezres tételekben.)

A szarvasmarha kivitel az első évtized adataival történő összehasonlításban 45%-kal esett, a sertés export ezel szemben 140%-kal emelkedett, ami a belső árak kialakulását kedvezően befolyásolta. Az áremelkedés rövid idő alatt Cernáutiban 3, Brailában 7 lej volt. Beszarabiában ezzel szemben a sertésárak estek. A többi állatárak általában jelentéktelen esést mutatnak.

Romania szeptemberi élőállat kivitele a következő volt: 5465 darab szarvasmarha (3113 darab augusztusban), 15788 darab sertés (17788 darab augusztusban), 5941 darab juh (1432 darab augusztusban), 278 lo (308 augusztusban).

A kivitel országoként a következőképpen oszlott meg: Csehszlovákia 8816 sertés, Ausztria 732 szarvasmarha és 6342 sertés, végül 278 lo. Palesztina 1739 szarvasmarha, Görögország 1820 szarvasmarha, 5944 juh. Egyiptom 347 szarvasmarha, Németország 494 szarvasmarha és 600 sertés, Olaszország 333 szarvasmarha.

Az Olaszországba irányuló kivitel az előző hónapokhoz képest csökkenést mutat. Olaszország akkoriban havonta átlag 1500 szarvasmarhát vett át. Jó eredménnyel kecsegtet a németországi próbavásárlás. Miután a próbavált, a német piac pótolhatja az olasz piacot.

Egy hét elhalasztották a bucaresti kereskedőkongresszust. A Sfatul Negustoresc országos szövetsége közölte a helyi tagozattal, hogy az október 27-ére Bucurestibe kitűzött országos kereskedőkongresszust a következő vasárnapra, vagyis november 3-ára halasztotta el. Az elhalasztás oka, hogy dr. I. Costinescu ipari és kereskedelmi miniszter jelen óhajtott lenni a kongresszuson, hogy személyesen hallgassa meg a kereskedelem panaszait és kiánságait, most vasárnap pedig akadályozva lett volna ebben, mástermészetű hivatalos elfoglaltsága miatt.

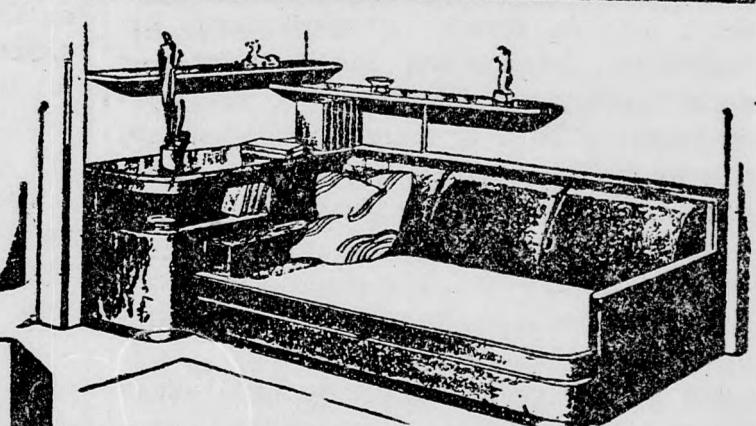
Székely és Réti BUTORGÁRT

TARGU MURE / BUCURE / TI / BRA / OV

Tervezőink művészete,

Munkáink szaktudása,

Anyagjaink kiválósága, nyújtják Önnek azt a biztorítékot, mely a butorvására előfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

Paul Bu

A márka, arfoyam maguknak, voit f

Bucuresti fővárosi városi kúria két szer diuex-korm matügyi tár mertté tett követeléssel frankot dev hogy a dev kormányok Miután a l előre megál aranyalap f lizálnák. Ez naud valuta győző argu de eredmén

A london ferencian ujságírókna meg, hogy pénzügymin azt az állás Chamberlain font stabil érkeztet el portunus. A jait igen m lentés, mer stabilizáció árak emelk megszilárdí rint e pillar legü gazdas den állam ideiglenesen hogy megm gazdasági r ka, az angó folyam-egye maguknak, támaszpontj sem a stabi Megmondott során a fra konszolidálh pániknak en ben élünk, lehet realiz

— Mi a ujságírók — ország ellen eredménnyel

— Azt h hogy a gazd felé való feg egy gyarmat meg fogják figyelmen k ségbejto g mieseter sem nes blokadra nek valószerü nak lehetősé háborut jelt

— Gondol rópai háboru

— Kérdés deményezné konfliktus a az emberek mélem azonb ség nem jutó diumba. Viss tározatokra, szág elleni v célhoz fog v idéne elő. En gyok az olas volt szövetsé a széthuzás.

szág külpolití ni az olasz P állnának azo aláírás mara respektálni nemzetekkel litika keretén fogva Francia doláson túl a tetletben tartá ság sem fho nyit sem fog szövetség elha végül is meg

Paul Reynaud Bucurestiben

**A márka, a font és az olasz lira új
árfolyamot kell hogy keressenek
maguknak — mondotta Paul Reynaud
voit francia pénzügyminiszter**

Bucuresti, október 24. Paul Reynaud a főváros vendége. Az ismert francia politikus kétszer volt pénzügyminiszter a Tardieu-kormányban, utóbb pedig a gyarmatiügyi tárcát töltötte be. Világszerte ismertté tette nevét akkor, midőn azzal a követeléssel állott elő, hogy a francia frankot devalorizálni kell. Azt javasolta, hogy a devalorizálás az angol és amerikai kormányokkal egyetértésben történjék. Miután a leértékelt frank egy bizonyos előre megállapított árfolyamot elért, az aranyalap fenntartása mellett ismét stabilizálnák. Ez a kiindulási pontja Paul Reynaud valuta-politikájának, amelyet meggyőző argumentumokkal igen energikusan, de eredménytelenül képviselt.

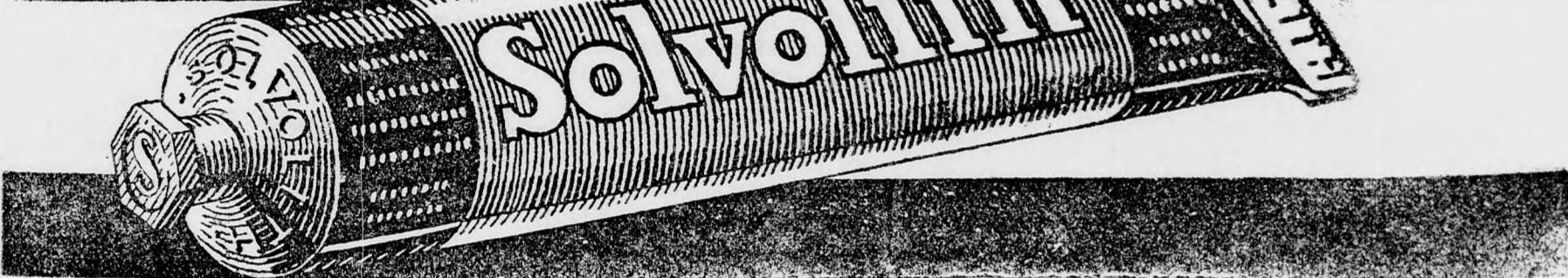
A londoni nemzetközi kereskedelmi konferencián mondotta Reynaud a bucuresti újságíróknak, — örömmel állapítottam meg, hogy Neville Chamberlain angol pénzügyminiszter végeredményben ugyanazt az álláspontot képviseli, mint én. Chamberlain kijelentette, hogy az angol font stabilizálásának pillanata még nem érkezett el és most a legkevésbé sem oportunos. A francia delegáció többi tagjait igen meglepte ez a kategorikus kijelentés, mert ők azt hitték, hogy a font stabilizációja külsőben áll és ettől az árk emelkedését és a gazdasági helyzet megszüldését várták. Véleményem szerint e pillanatban nem lehet általános jellegű gazdaságpolitikát inaugurálni. Minden állam maga kell, hogy megkeresse ideiglenesen belső gazdasági egyensúlyát, hogy megmentsse a termelést és az ország gazdasági mechanizmusát. A német márka, az angol font és az olasz lira más árfolyam-egyensúlyt kell, hogy keressenek maguknak, mint amidőn ma állanak. Új támaszpontjukhoz azonban semmiesetre sem a stabilizáció révén fognak eljutni. Megmondottam egyik legutóbbi beszédem során a francia kamarában: „csak a rend konszolidálható és sohasem a zűrzavar. A pániknak ennek az atmoszférájában, melyben élünk, pozitív és tartós dolgot nem lehet realizálni.

— Mi a véleménye: — kérdezték az újságírók — a Népszövetség által Olaszország ellen hozott gazdasági szankciók eredménytelenségét fognak-e jární?

— Azt hiszem — mondotta Reynaud — hogy a gazdasági szankciók az Abesszinia felé való fegyverszállítás engedélyezése és egy gyarmati hadjárat későbbi nehézségei meg fogják tenni a magukét. Nem szabad figyelmen kívül hagyni Olaszország kétségbeesett gazdasági helyzetét sem. Semmiesetre sem fog azonban egy olasz-ellenes blokádra sor kerülni és éppoly kevésbé valószínű a Szezei csatorna elzárásának lehetősége. A blokádnak kétségtelenül háborút jelentene.

— Gondolja, hogy elkerülhető egy európai háború?

— Kérdéssel fogok válaszolni. Ki kezdeményezné ezt a háborút? Fegyveres konfliktus akkor fog kirobbanni, amikor az emberek teljesen megőrültek már. Remélem azonban, hogy az európai emberiség nem jutott még ebbe az erkölcsi stádiumba. Visszatérve a legutóbbi genfi határozatokra, azt hiszem, hogy az Olaszország elleni szankciók szigorú alkalmazása célhoz fog vezetni anélkül, hogy háborút idéne elő. En magam szellemi barátja vagyok az olaszoknak, sajnálom, hogy a volt szövetségesek között felüthette fejét a széthuzás. Azt hittem, hogy Franciaország külpolitikája mindig meg fog maradni az olasz politika síkjában. Bárhogyan állnának azonban a dolgok, aláírás csak aláírás marad és Franciaország tartozik a népeknek a kötelezettségeit azokkal a nemzetekkel együtt, amelyek a genfi politika keretén belül tevékenykednek. Ennél fogva Franciaország minden más megfontoláson túl a Népszövetségi paktum tiszteletben tartását követeli. Nem férhet kétség sem ahhoz, hogy Franciaország jöttánit sem fog engedni abból, amit a Népszövetség elhatározott. Remélem, hogy végül is meg fognak egyezni a felek és a

Solvolith

Fogkő ellen
Solvolith - Fogpép!

Az első és egyetlen fogpép, amely természetes
Karlsbadi Forrassót
tartalmaz, miáltal megszabadítja a fogakat
az ártalmas fogkőtől.

35 év óta kipróbált szer; orvosok
ajánlják.

veszedelmet, mely ma világszerte oly pánikot idéz elő, el fogják hátrítani.

Románia számára Genf jelentős tényező marad. Genf a látszat ellenére is megerősödött az utóbbi időben. Hogy egyebet ne mondjak, a Népszövetségen kívül álló Ame-

rika is az utóbbi időben egyre inkább magáévá teszi a genfi politika irányelveit. Paul Reynaud, akit a bucuresti pályaudvaron George Fotino kamarai alelnök fogadott, tegnap este előadást tartott az Atheneul Romanban.

— Ami pedig a földgázat illeti — folytatja a polgármester — az hosszú időre tárgyalatlan. Bármennyire is fontos volna ez a közönség érdekében, nem lehet folytatni a félbeszakadt tárgyalásokat, mert a Földgázársaságnak — mint nekünk mondják — nincsen pénze, hogy a bevezetés munkálatait megkezdhesse. Különben sem hajlandók engedélyt tenni a feltételeikből, amelyeket semmiképpen sem fogadhatott el a város.

A városháza hatáskörébe tartozó nemrég lezajlott póttámpolgársági jelentkezésekről dr. Peptea György tanácsostól kaptunk felvilágosítást. Most még nem hozhatják nyilvánosságra a Clujon összegyűjtött jelentkezők listáját, de annyit elárul, hogy eddigi megállapítás szerint, Clujon az állampolgárságból kimaradtak 70 százaléka volt kisebbségi. A listát személyesen vitte el az igazságügyminisztériumba. Egyelőre nem lehet tudni, hogy mi lesz a minisztérium döntése. Az őszi parlamenti ülészen fog eldőlni, hogy miképpen akarják megoldani azoknak az állampolgársági ügyét, akiknek minden jogosultságuk meg van az állampolgárságra, amit csak formahibák miatt nem szerezhetek meg eddig.

Mi újság a cluji városházán?

Számos nagyvállalat jelentette be igényét a gázgyár koncessziójára

**Hetven százaléka kisebbségi az állampolgársági listáról
Clujon lemaradtaknak**

Cluj, október 24. (Az Uj Kelet tud.) A városházán barátságatlan őszi csend ül. A nyári sürgős-forgásnak nyoma sincsen már amikor egymásnak adták az ajtót a különböző városépítési tervvel foglalkozó mérnökök, a kövezési megbízásokra jelentkező vállalkozók, a különböző sérelmekkel jelentkező piaci árusok és más városi polgárok. Drăganu polgármester szobájában is megcsappant ezuttal a sürgős-forgás. Egyedül találjuk a polgármestert, aki nyilatkozik a városháza legfrissebb eseményeiről.

— A gázgyár ügye még mindig nem fejeződött be — mondotta a polgármester. — A gázgyárnak, mint ismeretes, január elsején jár le hivatalosan a szerződése, addig mi vettük kezelési alá. Két hónap választ el a szerződés hivatalos lejártáig és már is több ajánlatot kaptunk az új koncesszióra. A jelentkezők között van egy ismert nagy bányarésztvénytársaság, amelynek a nevét egyelőre nem mondhatom meg. Hogy kinek jut a koncesszió, azt még nem lehet tudni.

— Igaz, hogy az eddigi koncesszió birtokosa: a belga cég, a bucuresti belga követ utján kérte a koncesszió meghosszabbítását?

— A belga követ a maga nevében nem intervenált ebben az ügyben — válaszolja Drăganu polgármester. — A követ ur azonban ügyvéde utján levélben kereste fel az interimár bizottságot a koncesszió meghosszabbítása ügyében. Erre azonban nem is ment válasz, mert mint ismeretes, a belga társaság egyáltalán nem tett eleget a szerződés pontjainak. Olyan megrongált állapotban adták át a gyárat, hogy

a város nem szándékszik ismét nekik juttatni a koncessziót.

— A lapokban is közölt kártérítési pert talán már a közeljövőben beadja a város a gázgyár volt bérlei ellen. Annál is inkább, mert ők is perrel fenyegetnek bennünket, ami a gázgyár siralmas állapota után a legkevésbé sem indokolt.

Királyi dekrétum megsemmisítette Tatarescu külpolitikai ténykedéseit?

A Zorile feltűnéstkelő politikai pikantériája. Mi lesz a lengyel-román barátsági szerződés meghosszabbításával

Bucuresti, október 24. A Zorile mai számában feltűnő érdekességű cikket közöl, amelyet politikai körökben élénken kommentálnak. Eszerint a Monitorul Oficial legutóbbi számában hivatalos dekrétum jelent meg, amely megállapítja, hogy Titulescu külügyminiszter szabadsága október elsejével lejárt, tehát ettől az időponttól kezdve hivatalban lévő külügyminiszternek tekintetik és Tatarescu miniszterelnök helyettes külügyminisztersége ezzel a nappal megszűnt. „Ez a bizarr hír” — írja a Zorile — a valóságban nem egyéb, mint egy váratlan oldalvágás Tatarescu miniszterelnök felé, amelynek következményei aligha fognak elmaradni.

Egy dolog bizonyos ugyanis — állapít-

ja meg a Zorile. — Tatarescu egészen október 21-ig helyettes külügyminiszternek tekintette magát. Ebben a minőségében fontos tárgyalásokat vezetett külföldi államok megbízottaival, sőt mi több, néhány nappal ezelőtt aláírta a román-lengyel barátsági szerződés hat hónappal való meghosszabbítását. Nyitva marad tehát a kérdés, hogy azok az akták, amelyeket a miniszterelnök október 1—21. között helyettes külügyminiszteri minőségben írt alá, nem fognak-e semmisen nyilvánítottatni. A kérdés annál érdekesebb, minthogy Titulescu és a kormány külpolitikája között komoly eltérések állnak fenn.

Anglia novemberben választ

Baldwin és a konzervatívok nagyarányú győzelme várható. A választások a külpolitikai irányelvek jegyében fognak lezajlani. A nemzeti kormányzat és a szocializmus mérkőzik egymással

London, október 24. Hónapok óta nagy tárgyalás folyik az angol politikai élet minden fórumán, hogy lesznek-e új választások és ha igen, mikor. Néhány napja megszűnt ez a bizonytalanság. A külpolitikai helyzet rendkívül meggyorsította a brit belpolitika folyamatát és ma már kétségtelen, hogy novemberben megtartják a választásokat. A konzervatív párt legutóbbi, bournemouthi értekezletén Stanley Baldwin seregszemlét tartott hívei felett és megállapította, hogy ez a párt, amelyet az indiai alkotmány kérdésében felmerült ellentétek már-már bomlással fenyegettek, ma ismét teljesen egységesen áll az ő politikája mögött és hogy ez az egység nem utolsósorban a külpolitikai állásfoglalás következménye. Ugyanakkor tartott nagygyűlést a Labour Party is, amely most a hatalomra pályázik, de ez a kongresszus egészen más képet mutatott, mint a konzervatívoké. A szankciók kérdésében óriási az ellentét nemcsak a párt tagjai, hanem még a vezetők között is. A párt vezére, Lansbury nemrégiben lemondott tisztségéről, mert „keresztény pacifizmusát” nem látta összeegyeztethetőnek a szankciók alkalmazásával. A párt pedig, noha nagy többséggel a szankciók mellett foglalt állást, távolról sem egységes és mind ebben, mind sok egyéb kérdésben vezető és nélkül vesz fel a harcot a várható belpolitikai küzdelemben.

A politikai helyzet tehát az, hogy a mostaninál kedvezőbb pillanatot a nemzeti kormányzat nem is kívánhat az új választások megtartására. A jelenlegi alsóház megbízatása tulajdonképpen csak 11 hónap múlva ér véget s az ellenzéki pártok, különösen a szocialisták és a liberálisok azzal vádolják a kormányt, hogy a súlyos nemzetközi helyzetet kihasználja, mert ezzel győzelmet szerezhet párjának. Ez a szemrehányás azonban nem egészen ösztinte. Az utóbbi időben ugyanis éppen ezek a pártok hangoztatták azt, hogy a képviselőház mai összetétele nem felel meg az angol nemzet politikai felfogásának. Baldwin tehát, amikor új választásokat rendez, nem tesz egyebet, mint teljesíti az ellenzék régóta hangoztatott szinleges követelését.

A mai angol kormányzat várható győzelme mellett szólnak a pártok erőviszonyai is. A mostani alsóházban a konzervatívoknak túlnyomó többségük van. 470 mandátumukhoz járul még a nemzeti Labour-párt 13 és a nemzeti liberálisok 35 képviselője, akik szintén támogatják a kormányt. A képviselőház 615 tagja közül ilyenformán 518 kormánypárti. Az ellenzéki Labour-pártnak ezzel szemben 58, az ellenzéki (Samuel- és Lloyd George) liberálisoknak pedig mindössze 40 mandátumuk van. A független, szélső szocialistáknak alig van néhány képviselőjük. A Labour-párt gyengesége az 1931. évi emlékeztetés választásokra vezethető vissza, amikor a kormányzat a baloldali elemek kezéből a konzervatívokéba került.

Az új képviselőház összetételére egyelőre csak a jelöltek számából és pártállásából lehet következtetni. Az eddigi adatok szerint a nemzeti kormányzat mintegy 600 híve, a Samuel-párti liberálisok közül mintegy 200, a Lloyd George-féle ellenzék részéről 100, a Labour-Party programjával 500, független szocialista (Maxton-féle) programmal pedig hozzávetőleg 30, összesen tehát 1430 jelölt fog a választásokon részt venni. A legutóbbi választáson mindössze 1292 jelölt pályázott képviselőiségre, amiből látható, hogy a politikai harc elég élénk. Ez azonban nem mond sokat, mert hiszen az 1929. évi választások alkalmával csaknem 1800 jelölt vett részt a választási harcban. Egyik érdekessége a küzdelemnek, hogy a kanadai Alberta államban megtartott választások eredményén felbuzdulva, egy Townsend nevű ember népboldogító programmal indult a nagy versenyfutásban a pártjának céljait nem jelöli meg kisebb jeleszavakkal, mint: „a vagyonok felosztása” és „a szegénység végleges megszüntetése”. Nem valószínű azonban, hogy akár ez a derék ember, akár Lloyd George hívei, vagy pedig Sir Oswald Mosley (feketeinges) jelentős szerephez jutna. A választási küzdelem lényege az, hogy a nemzeti kormányzat és a szocializmus mérkőzik egymással.

A választások ilyen gyors kiírásának pártpolitikai szempontból az a háttere, hogy Baldwin igen alkalmasnak találta az időt arra, hogy a szocialistákkal leszámoljon. A szocialista (Labour-) párt ugyanis nemcsak a külpolitikai kérdésekben nem egységes, hanem gyenge abból a szempontból is, hogy nincsenek hivatott vezetői. George Lansbury, aki lemondott tisztségéről, már öreg és fáradt ember, Henderson, a nagytekinélyű politikus meghalt, a többi pártvezér — Mayer Attlee, Ernest Bewin — között pedig nem

teljes az egyetértés.

A konzervatívok pártja ezzel szemben rendkívül gazdag veze ésre hivatott egyéniségekben. Nehéz volna ezeket az államférfiakat mind felsorolni. Működésüket sokkal inkább jellemzi az, hogy a nemzeti kormány teljes mértékben beváltotta azokat a reményeket és megvalósította azokat a könnyűeknek nem nevezhető reformokat, amelyeket a válságos időkben tőle elvártak. A gazdasági életet az egész vonalon megerősítette. Az ipar és a kereskedelem a megtett intézkedések követ-

kezében fellendült, a munkanélküliek száma pontosan egymillió fövel csökkent. Nagy-Britannia tehát megerősödve került ki a válságból és nyugodtan nézhet a jövőbe, amely mind külpolitikai, mind nemzeti védelmi szempontból nagy változásokat hozhat. A kormányzat reméli, hogy külpolitikájának irányát és a haderő tervbevetett fejlesztését a nemzet helyesebben fogja. Az ellenzék ezt tagadja s így Anglia külpolitikájának végleges kialakulni.

Az angol választások tehát a külpolitikai irányelvek jegyében fognak lezajlani s ebben a konzervatív pártnak bizonyosan sok híve lesz. Nem vitás az sem, hogy a Labour-Party is tért fog nyerni, de a választások végeredményén ez nem változtathat sokat. Az idők szava Angliában annyira világos és annyira egyértelmű, hogy a novemberi választásoktól rendszerváltozást senki sem remél. G. P.

Georg Bernhard — hatvan éves

Párizs, október 24. Georg Bernhard professzor, a Hitler előtti Németország ismert publicistája, aki Franciaországba emigrált és Párizsban a Pariser Tageblattot szerkeszti, október 20-án töltötte be hetvenedik évét. A kiváló újságíró ebből az alkalomból, annak ellenére, hogy elhárított magától minden egyéni ünneplést, a francia publicisták és a német emigránsok meleg ovációkban részesítették.

Georg Bernhard professzor, aki nemcsak publicisztikai téren tűnt ki, hanem egyik legkiválóbb közgazdásza a háború utáni Európának, 1875 október 20-án született Berinben. Elődei, amint azt okmányszerűen ki lehet mutatni, 300 év óta éltek Berlin közelében egy kis városban. Iskolái végzetével egy bank szolgálatába lépett, de egyidejűleg újságírókodott. 1896-ban az Ullstein kiadásában megjelent Welt am Montag című nagy hetilap közgazdasági rovatvezetője lett. Később a Morgenpost közgazdasági rovatát szerkesztette és néhány szociológiai munkát tett közzé.

Ekkor a politikai körök is felfigyeltek a fiatal publicistára, aki 1903-ban belépett a

szociáldemokrata pártba. Innen azonban személyi differenciák miatt öt év múlva megvált és visszatért Ullsteinék lapjaihoz. 1913-ban már az évszázados Vossische Zeitung főszerkesztője. Később a berlini kereskedelmi főiskola docense, majd professzora lett. Éveken át az újságírók nemzetközi szövetségének elnöke volt és vezető szerepet vitt a német zsidó „Centraivein” vezetésében, az ORT-ban és a Pro Palésine bizottságban.

Hitlerék uralomrajutásakor emigrációba ment. Leghíresebb művei közül: „Geld und Kredit”, „Probleme der Finanzreform” és „Wirtschaftsparlamentum”.

Párizsban Georg Bernhard professzor élénk tevékenységet fejtett ki a német emigráció érdekében. Az emigráns német újságírók egyesülete elnökévé választotta. Harcos és rángató tollával, bátorságával és agilitásával francia politikai és intellektuális körökben is meghódította. A francia fővárosban megjelent munkájában — „Dilettanten am Kapitalismus” — kimutatja történelmi adatokkal, hogy a hibás német gazdasági élet kényszerűen fejleszti a mai kétségbeesítő helyzetébe a német birodalmat.

SZÍNHÁZ-FILM

Történnék még csodák

Egész délelőtt és délután, sőt az esti előadások után, a késő éjszakai órákig szakadatlanul folynak a Történnék még csodák próbái. Felzárkolt hangyabolyhoz hasonlít a színház. Gróf László főrendező olyan nagyarányú munkálatokat indított meg a darab méltó színrehozatala érdekében, hogy a darab kiállításán minden tekintetben vetekedni fog a pesti előadással.

Schreiber karnagy, a zenekar, a magánénekesek és a kórusok élén készíti elő Abraham Pál immár világhírű muzsikáját s maga is több pompás szerzeményével járul a nagy-

szíli operethez. Tebán és Sándor Andor táncmesterek versengve tanítják a legmodernebb táncokat s a színház három szubrettelje, Szegedi Sándor Stefi, Stefanidesz Illy és Vojticzky Elvira alig győzi a szebbnél-szebb számok betanulását.

Rajnai Sándor, szcenika főnök, a borsorkányos színpadi trükkök egész arzenálját vonultatja fel a próbak során, mialatt Kudélasz festőművész a számtalan új díszlet előállításán fáradozik.

A három szubretten kívül Közszeghy Margit, Miklóssy Margit, Jeney János, Tompa

חברה ימית פלשתינית

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.

HAIFA.

Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság hajóinak menetrendje:

Indul Constantinából:

Har Carmel	október 25	Jegyárak:
Har Zion	november 3	Constantia—Haifa
Har Carmel	november 15	I. osztály Lei 6000
Har Cion	november 26	II. osztály Lei 4000
Har Carmel	december 2	Constantia—Haifa
Har Cion	december 11	és vissza
Har Carmel	december 19	I. osztály Lei 9000
Har Cion	december 29	II. osztály Lei 7000
Har Carmel	január 5	
Har Cion	január 14	
Har Carmel	december 23	

Jegyeket kibocsát és mindennemű felvilágosítással szolgál:
Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet:

UJ KELET utazási osztálya
Vidéken az Uj Kelet fiókiadóhivatalai és tudósítói szolgálatnak felvilágosítással.

Sándor, Nagy István, Sándor Andor jutottak vezető szerepekhez az ujdonságban, amelyhez Károlyi Leona híres jó izlése száz gyönyörű kosztümöt tervezett.

A Történnék még csodák felül fogja mulni még az Aki mer, az nyer sikerét is.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Péntek fél 9: Történnék még csodák. (Világ-siker! Abraham Pál legújabb és legmulatósabb dzsessz-operettje. Ragyogó új díszletekkel, 100 új kosztümmel. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Szegedi Sándor Stefi, Stefanidesz III, Vojticzky Elvira, Közszeghy Margit, Miklóssy Margit, Jeney János, Tompa Sándor, Inász Aladár, Rajnai Sándor, Csók József, Borovszky Oszkár, Nagy István, Sándor Andor. Premierbörlet 8. szám.)

Szombat d. u. 4: A botcsinálta doktor. Előte: Kénytelen házasság. (Először.) Ifjúsági előadás, olcsó helyárakkal.

Szombat 9: Történnék még csodák. (Másodszor. Rendes bérlet 8.)

Vasárnap d. u. 3: Vadvirág. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. és este 9, hétfő, kedd, szerda este fél 9-kor: Történnék még csodák.

Kedd d. u. 5: Leányálom. (Olcsó helyárakkal.)

ROMÁN OPERA MÜSORA

Péntek, október 25: Lohengrin.

Vasárnap, október 27 (este): A bucaresti kultúrális liga színházának turnéja.

Hétfő, október 28: Vig ózevgy.

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Ma, péntektől újból egy világsírgert mutat be. Erdélyi premier! Richard Tauber és menyasszonyának, Diana Napier-nek legújabb világhírű filmje: Mámoros éjszák. Film előtt új journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

EDISON MOZGÓ MÜSORA:

Két világfilm egyszerre: I. Krisztina királynő. Greta Garbo, John Gilbert. II. Malek megszünteti a szerződését. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Leghísebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 118.

Válogatott gesztenyét szállít napi áron, előleg ellenében, utánvéttel. Roóz, Tautidesus.

Hadmertes, fiatal keresztény borkereskedő segéd állást foglalna. Megkereséseket Klein M. et Co., Gherla.

Központban lakás és teljes ellátást Lei 1500 keres tisztviselőre november 1-re. Cim: Mandula cég, Regele Ferdinand 19.

Benősiúrnék megjelhetést nyújtó családtag, lehet középtermetű és kora, gyermektelen övegy, elvált, csinos; szép leány is. Választ „Jajm Tajv” jellegre a kiadóba.

500.000 lej tőkehozzájárással ipari vagy kereskedelmi elhelyezkedést keres mérlegképes könyvelő és levelező, önálló kereskedelmi vezető. Cim a kiadóban.

Erettségizett, perfékt román, magyar levelező és gépirónó állást keres. „Szerény igényű” jellegre.

18 éves, szerény urileány elmenne uri családkhoz gyermek mellé. Kezdket hegedű és németre tanit. Cim: Török Mária, Stroescu 11/a.

Konyhabutorok, a legmodernebb kivitelben, a legdivatosabb színekben, nagyon olcsón kaphatók a Str. Fántánelei 15. szám alatti asztalosműhelyben.

— Elsőrendű Ukrászónó házhoz ajánlott esküvőkre, eljegyzésekre és más ünnepek alkalmakra. Ugyanott rendeléseket is fogvesznek. Str. Dubalarilor 8. Adernó.

Kitűnő alkalmi vétel. Erős alkatra való, jókárban levő női nutria-bunda rendkívül jó tányos áron eladó. Cluj, Str. Universitáji 8. Laptária.

PENT

Az Orsz

Str. Saguna

pénteken, okt

között dr

Né

Jose

Két konoc

délyben. Az

Timisoaran.

Az Uj Ke

zigazdájánál

násnak

zolt a term

nagyobb éne

meglepetés

sem grotesz

lozzák, feje

káns, mint

fényképeken

A világ

gatta már

anyáról, ka

sikereiről,

Az Uj Kele

mást akart

a cernauti

felé.

— Hogy

— kérdeztül

Josef Sch

erős kozmo

nem lepődö

— Zsidó

vel és lélek

koromban

cionista m

erős. Ma pe

ség van a

szésszorosa

ságát.

— Nagy

esztendővel

indult szív

szág minde

járók, aká

mindig figy

lapokban, a

ló híreket.

sen mennék

Megemlít

mann Broni

fomikus zen

— Tudok

Hubermann

gadtatva a

ösödök óta

kel ezeltől

zsidó, már

ünnepeket.

nés ima m

pedig, amik

országépítő

szükség va

zsidó zenei

egészséges

olyan zenei

országban.

nikus zene.

opera is.

Josef Sch

getésbe aka

szetről, am

lenti, hogy

— A kár

lását. Bucur

rint a királ

székhelyül

ismét elfogl

— Ujból

curestiből je

rint a Mani

pokban érte

lyen a sigh

annak lehet

dát újból m

— Uj mi

ből jelentik:

elnök a vál

miatt lemond

elnök, a libe

is tette az e

HIREK

Az Országos Zsidó Párt Clujj Tagozatának

str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában pénteken, október 25-én délelőtt 1/21-1/22 óra között dr. Fodor Sándor tart inspekción.

Négyszemközt Josef Schmidttel

Két koncertet adott Josef Schmidt Erdélyben. Az egyiket Oradean, a másikat Timisoaran.

Az Új Kelet munkatársa timisoarai házigazdájának — az ismert bánáti mecenásnak vendégszerető házában találta a termetre kicsi, de hírnévre annál nagyobb énekessel. Az élő Josef Schmidt: meglepetés. Alakja kicsi, de semmiesetre sem grotesk, ahogy a filmfelvételek eltolozzák, feje érdekes, de nem olyan markáns, mint a filmben, vagy a közismert fényképeken.

A világ mindenfajta újságírója kifogatta már ezt a nagy művészt, apáról, anyáról, karrierjének minden állomásáról. Az Új Kelet munkatársa most az egyszerű mást akart hallani Josef Schmidttől, aki a cernauti gettóból indult el a világűr felé.

— Hogyan gondolkodik a cionizmusról? — kérdeztük tőle.

Josef Schmidttől a világhíró művészek erős kozmopolita hajlamaival ellentétben, nem lepődött meg a kérdésen.

— Zsidónak érzem magam teljes szívvel és lélekkel — mondotta. Már serdülő koromban is cionista voltam, amikor a cionista mozgalom nem volt még ilyen erős. Ma pedig, amikor olyan nagy szükség van a zsidóság belső szolidaritására, szívesen érzem a cionizmus elhivatottságát.

Nagy élmény volt számomra másfél esztendővel ezelőtt palesztinai utam. Megindult szívvel jártam végig az épülő ország minden zugát. Azóta is, akármerre járok, akármilyen nagy az elfoglaltságom, mindig figyelemmel kísérem az európai lapokban, a palesztinai építőmunkáról szóló híreket. Bármikor, ha hívnának, szívesen mennék oda.

Megemlítjük Josef Schmidtnak Hubermann Broniszláv tervét, a palesztinai szimfonikus zenekarról:

— Tudok róla — mondja. — Olvastam Hubermann nyilatkozatát. El vagyok ragadtatva a tervtől, hiszen a zsidó lélekben ősidők óta él a zene szerelme. Évezredekkel ezelőtt, amikor nomád nép volt még a zsidó, már akkor is énekkel dícsérték az ünnepeket. Rengőreg régi héber dal és zene ima maradt reánk bizonyítékkul. Ma pedig, amikor a világ minden sarkából új országépítő vándorlásra indulnak a zsidók, szükség van arra, hogy felelevenítsük a zsidó zenei kultúrát. Hubermann terve egészen jó, Palesztinában hamarosan olyan zenei élet lesz, mint kevés európai országban. És, ha megveti lábát a szimfonikus zene, hamarosan követni fogja az opera is.

Josef Schmidttől éppen lendületes fejtegetésbe akar kezdeni a palesztinai művésztől, amikor megjelenik a titkárság és jelenti, hogy kezdődik az előadás.

PAP IBOLYA

A király Bucarestbe teszi át téli szállását. Bucarestből jelentik: Az Unversul szerint a király néhány nap múlva állandó téli székhelyül a bucuresti királyi palotát fogja ismét elfoglalni.

Újból megszervezik a Maniu-gárdát. Bucarestből jelentik: A Tempo értesülése szerint a Maniu Gyula-gárda volt tagjai a napokban értekezletet tartottak Clujon, amelyen a ságheti eseményekre való tekintettel annak lehetőségével foglalkoztak, hogy a gárdát újból megalakítsák.

Új miniszterelnök Kanadában. Ottawából jelentik: Bennet konzervatív miniszterelnök a választásokon szenvedett veresége miatt lemondott. McKenzie, az új miniszterelnök, a liberálisok vezére, aki tegnap este le is tette az esküt.

Vaida Sándor és Hatagan Emil vizsgálóbírói kihallgatáson. Tegnap a clujj törvényszék folyosóján feltűnt Vaida Sándor alakja. A volt miniszterelnök Barbateiu vizsgálóbíró szobájába tért be, majd rövid idő múlva Hatagan Emil volt miniszter érkezett meg ugyanabba a szobába. Kiderült, hogy mindkét politikus egy és ugyanaz ügyben idézte meg Barbateiu vizsgálóbíró. Kihallgatásuk a néhány nappal ezelőtt letartóztatott Dimitriad Joan szélhámos ügyével van összefüggésben. Mint beszámoltunk Dimitriad, akit szélhámoságaiért régen körözött a rendőrség, néhány évvel ezelőtt engedélyt kapott a kereskedelmi minisztériumtól egy kereskedelmi almanach összeállítására, amellyel aztán sorozatos visszaéléseket követett el. Az engedély kiadásának idején volt miniszterelnök Vaida Sándor és ideiglenes kereskedelmi miniszter Hataganu. Valószínűleg azonban a két volt miniszter nem tudott lényeges felvilágosítást adni Dimitriad szélhámoságairól, mert nem valószínű, hogy a lényegtelennek tűnő engedélyről tudomásuk lett volna.

Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, migrén, léimerültség, szédülés, szív-szorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc Özsef” keserűvizet iszik. Az orvosok ajánlják.

Beteg állatok husát mérték ki egy bucuresti magánvágóhídon. Bucurestiből jelentik: A bucuresti hatóságok megállapították, hogy a főváros egyik külvárosában Colentina-nak vágóhídján beteg állatok husát dolgozzák fel. Miután ez a jelentés beigazolódt, azonnali hatállyal bezárták a vágóhidat, amely különben nem volt községi kezelésben, hanem magánkézben.

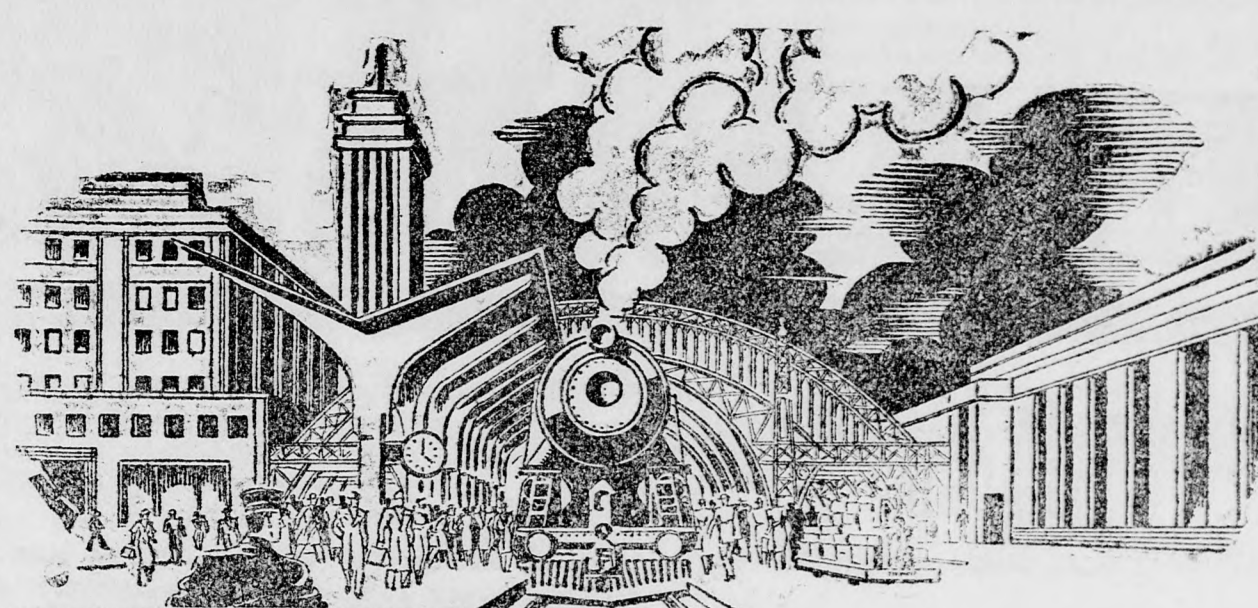
Ing. Otto Geel halála. Hétfőn, október 21-én, 76 éves korában, Bécsben váratlanul elhunyt ing. Otto Geel, a bécsi Gutenberg-Haus főnöke. Geel mérnök rendkívül nagy megbecsülésnek örvendett egész Közép- és Kelet-Európa szaktereiben, az ő válllata látta el szedőgépekkel fél Európa nyomdáját. Cége a Gutenberg-Haus, a régi patinás és puritán kereskedőházak tiszteltreméltó tradícióját őrizi, az elhunyt cégfőnök típusa volt az igaz, korrekt, lebilincselő modoru és mindig előzetesen bécsi kereskedőknek. Igen nagy műveltségű és rendkívül rokonszenves, talpig uriember volt, mintha egy Dickens-regény lapjai közül lépett volna elő, hogy a régi kereskedővilág erkölcsét reprezentálja. Al-előke volt a bécsi svájci kereskedelmi kamarának és a román nyomdák modernizálása körüli érdemeiért, bírtokosa a „Meritul Commercial si Industrial” rend első osztályú érmének. Ehez a kitüntetéshez igazán megérdemelten jutott hozzá, mert üzletfeleit nemcsak, mint eladó szolgálta ki, hanem, mint elsőrangú szakember, őszinte segítőtársuk is volt értékes tanácsaival. Temetése csütörtökön ment végbe Bécsben, nagy részvétel mellett, amelyben az Új Kelet is osztozik, mert segítségére mindig kész üzletbarátját vesztette el benne.

Hatvanöt mohamedánt fog megkeresztelni a patriarcha. Bucurestiből jelentik: Miron Cristea patriarcha október 27-én Giurgiuiban 65 mohamedánt fog megkeresztelni, akik az orthodox vallásra térnek át és ezenkívül 300 eddig vadházasságban élő párt fog megesketni.

A Poale Cedek elnöksége közli, hogy mindazok, akik nem kapták meg a vasárnapi este megtartandó chevra szüidére szóló jegyüket, hogy azt az egyleti irodában (Str. Barițiu 16) átvehetik.

Elkobozták a hólabda 600.000 lejét. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium utasítására a főügyesség elkobozott 12.000 á 50-lejes postautalványt (600.000 lej értékben), amelyek a „Gyors meggazdagodás” elnevezésű hólabda rendszert szolgálták. Valószínűleg az elkobzott összeget a letéti-pénztárnak adják át. A pénzküldemények feladói közül egy sem reklamáta a kiadott összeget. Érdekes, hogy a 12.000 résztvevő közül 500 postaszívvel.

Elég volt ebből a játékból! Tanulások a Keleti Újság és Brassói Lapok harcából. Puskaporszag Európában. Ady Endre, mint harisnyareklám. A kártyaszoba demokráciája. Pesti sirámok a pusztuló erdélyi arisztokráciáról. A Labdarugó Szövetség sport-háborújának kulisszatitkai. Kik vették meg a világsi honvédfegyvereket. A hálókocsi kálauz és 40 szobás villája. Színház és vidék. Divatrevü. Marmorstein Adolf legújabb levele — és még számos szenzációs cikk és közlemény gazdagítja az Új Erdély most megjelent új számát. Ára 20.— lej.

EGY NAGY ÁLLOMÁS EGYETLEN SÍNPARRAL

KÉPZELJE el, hogy egy nagy állomásnak az összes befutó és kimenő vonatok számára, mindössze egyetlen sínpar állana rendelkezésre! Mi történne a menetrenddel, az utasok ké-

nyelmével, a vasut bevetelével? Ugyanez áll a telefonzolgálatra. Ha egyetlen vonala van és azon nagy a forgalom, úgy szenved alatta üzlete. A vevők bosszankodnak, ha az Ön telefonja állandóan el van foglalva és épen olyan bizonyosan elveszti őket, mintha üzlete zárva lenne.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

BERENDEZÉSEK minden szükséglet számára

A.S.A.R. de Telefoane előfizetői számára a berendezések egész sorát tartja raktáron, még a legkomplikáltabb szűköségűket! Számára is: Ha kívánásig azonos telefont berendezéseket illetően meg is bonyolultak is, a S. A. R. de Telefoane szakemberei készen állnak rendelkezésére, akik a szükséges berendezéseket felszerelik.

Ma döntenek a bucuresti pék-mozgalomban. Bucurestiből jelentik: A bucuresti pékek mozgalomban ma lesz döntés. Sem a városi tanács nem akar engedni, sem a pékek. Lehetőség, hogy a péksztrájk ellen a város péküzemeket fog beállítani és így látja el a fővárosi lakosság szükségletét.

Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvölty- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja s a gyomor és belek működését kitűnően szabályozzák. Az orvosok ajánlják.

Ma megérkeznek Bucuresztbe a vasárnapi pilóta-miting külföldi résztvevői. Bucurestiből jelentik: Ma érkeznek Bucuresztbe az összes külföldi pilóták, akik a vasárnapi nemzetközi mitingen vesznek részt. A versenyek programját már megállapították. A mitinget Marina Stirbey hercegnő repülésével fogják megnyitni.

Új helyiségbe költözik a bucuresti magyar követség. A bucuresti magyar királyi követség folyó hó 28-án a Strada Gogu G. Cantacuzino 65 szám alá költözik.

Elfogták Clujon a zalau fogházból megszökött veszedelmes betörőt. Veszedelmes betörőt fűllet le tegnap este a város egyik kocsimájában Draghiciu rendőrigazgató, Párdi és Beica detektívek kíséretében. Tegnap reggel a zalau ügyészség telefonon értesítette a clujj rendőrséget, hogy Kulin János veszedelmes betörő megszökött az ügyészségi fogházból és állítólag Cluj felé vette útját. A clujj rendőrség azonnal bevezette a nyomozást és sikerült is elfogni Kulin a Cap. Ignat 58 szám alatti kocsmában. Kulin első kihallgatásakor bevallotta, hogy a Str. Cipariuon kiszemelt magának egy lakást, amelyet ki akart rabolni. Megmotozásakor találtak is nála különböző betörőszerszámokat. Bevallotta Kulin, hogy egy izben már ült hét éve, mert ki akarta rabolni egy bucuresti vállalat 2 és félmillió lejt tartalmazó kasszáját. Szerencsétlenségére rajtavesztett, mert észrevették. Szökésének körülményeire vonatkozólag előadta, hogy sikerült egy törött kanalat szereznie, amivel lekaptarta cellája falának egyik részén a vakolatot. A törmeleket pedig kályhába rejtette. Több mint tíz napig tartott ez a munka, míg aztán hozzálátott a szabadra lett téglák kimozdításához. Az így keletkezett nyíláson sikerült kijutnia a cellából, majd a városba érve, kitérte szájából az aranyfogakat és az értük kapott pénz egy részével utazott Clujra. A vizsgálat tovább folyik Kulin esetleges bűntársainak kinyomozása érdekében.

November 8-án ülik meg Mihály vajda születésnapját. Bucurestiből jelentik: a király elhalászta, hogy Mihály vajda születésnapját, amely ma, október 25-én van, ezen túl november 8-án, Szent Mihály és Gábor napján üljék meg, amikor a Domnița Balasa templomban ünnepi istentiszteletet tartanak a hatóságok képviselőinek részvételével.

Házasság. Székely Magda, Cluj és Lichtig Ferenc, a subotici Rotmann-gyár főkönyvelője, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Csak januárban tartják meg a kisantsaut gazdasági konferenciáját. Bucurestiből jelentik: A kisantsaut gazdasági tanácsának konferenciája, amit november 1-re tüztek ki Bucurestibe, halasztást szenved. A konferenciát a jusozsláv kormány kérésére csak januárban fogják megtartani.

Két hét múlva megkezdik a felvételi vizsgálatokat a bucuresti egyetem jogi fakultásán. Bucurestiből jelentik: A bucuresti egyetem jogi fakultásának tanácsa tegnap esti ülésén elhatározta, hogy két hét múlva megkezdik a felvételi vizsgálatokat. A vizsgák programját most dolgozzák ki.

Fordítás bármely európai nyelven (levelek, kérvények, tudományos műszaki stb. munkák) gépbetűtírással, másolás pontosan, olcsón és gyorsan. Dr. Mandel fordító irodájában, Cluj, Memorandumul 24.

Sírkövetés. Vasárnap, folyó hó 27-ikén délelőtt 10 órakor lesz az új orthodó zsidó temetőben néhai Weisz Jakab sírkövetése, melyre a rokonokat és ismerőseket ezuton meghívjuk. Néhai Weisz Jakab családja.

A Banca Națională kormányzója a királynál. Bucurestiből jelentik: Mița Constantin, a Banca Națională kormányzója, tegnap kihallgatáson jelent meg a királynál.

Dr. Farkas László szemorvos, szemoperateur, külföldi tanulmányutjáról hazérkezett és ismét rendel Cal. Reg. Ferdinand 30. (Székypalota.)

A külföldön mindenki által előnyösen ismert Tarpan hajceppgyár belföldön is minden gyógyszerárban és drogueriában beszerezhető.

Cihosky volt hadügyminiszter a semmitűszék előtt. Bucurestiből jelentik: Ma kezdődik a legfőbb semmitűszék előtt Cihosky tábornok ügyének főtárgyalása, akit a Skoda-ügyben állítottak a bíróság elé. Ez a második per, amely a miniszter felelősségéről szóló törvény alapján a semmitűszék elé kerül. Az első 1887-ben tárgyalta, amikor szintén egy volt hadügyminiszter, Maican volt a vádlott. A mai főtárgyalás iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg.

